

УДК: 633.1.

© 2009

О. М. Венедіктов, кандидат сільськогосподарських наук
Л. Г. Ройченко, І. І. Петриченко, І. С. Задорожна,
Г. В. Опанасенко

Інститут кормів УААН

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВПЛИВУ ТРАНСФЕРУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ КОРМОВИРОБНИЦТВА

Висвітлено науково – методологічні засади створення трансферу інноваційної продукції та її вплив на ефективність кормовиробництва.

Відображено актуальні проблеми підвищення конкурентоспроможності інноваційної продукції та удосконалення маркетингової діяльності з метою просування наукової продукції на різні сегменти ринку.

Ключові слова: *трансфер, інновації, кормовиробництво, інвестиції, ефективність.*

Не секрет, що всі розвинені країни світу будують свої економіки на інноваційній основі, яка є одночасно і фактором, і результатом економічного зростання. В Україні сучасний етап соціально-економічного розвитку, в першу чергу, характеризується вкрай незначним впливом інноваційних чинників на економічне зростання, існуванням багатьох бар'єрів, які уповільнюють підвищення рівня інновацій вітчизняної економіки та їх ефективності.

Більше того, Україна продовжує розвиватися як країна з високою часткою сировинних галузей, в тому числі, в агропромисловому комплексі економіки країни, де переважає сфера низько наукоємкого матеріального виробництва. Тому, саме зараз на часі утвердження інноваційної моделі розвитку АПК України, яка базується на розробці інноваційно-випереджувальної моделі в

агропромислового виробництва України, а саме перехід від експортно-сировинного типу економіки до інвестиційно-інноваційного [1,2,3].

Кормовиробництво - є головною та невід'ємною складовою інтенсивного розвитку галузі тваринництва, адже корми являють собою матеріальну субстанцію у створенні тваринницької продукції. Однак, вирішення проблеми стабілізації та розвитку вітчизняного тваринництва можливе тільки на інноваційній основі, пріоритетом якої є подальший розвиток кормовиробництва.

Інноваційний шлях розвитку кормовиробництва характеризується постійним поновленням асортименту продукції галузі, впровадженням нових технологій, удосконаленням систем виробництва кормів, відповідно до змін умов господарювання, дає змогу активізувати реалізацію ринкових можливостей. Він орієнтований на збільшення доходів від виробництва кормів і дає можливість агроформуванням адаптуватись до змін умов ринкового середовища та тривалий час утримуватись на ньому.

Поряд з цим слід зазначити, що в структурі інноваційних процесів на особливу увагу заслуговує проблема передачі та впровадження у виробництво наукоємної продукції, тобто виважений підхід до трансферу інноваційної продукції. А в свою чергу ефективність трансферу наукових розробок залежить від швидкості їх впровадження, адаптації до реальних умов конкретної організації та можливостей удосконалення інновацій.

Методика досліджень. Дослідження з проблем впливу трансферу інноваційної продукції на ефективність кормовиробництва виконувались на основі економіко-статистичного, розрахунково-конструктивного, абстрактно-логічного, монографічного та інших методів аналізу.

Предметом досліджень були науково-методологічні проблеми створення трансферу інноваційної продукції та удосконалення маркетингової діяльності Інституту кормів УААН в умовах ринкової системи господарювання. Об'єктом досліджень, на макрорівні був аграрний сектор економіки країни, що забезпечує формування кормових ресурсів на рівні країни. На мікрорівні - інноваційна

діяльність Інституту кормів УААН за останні чотири роки. Метою роботи було вивчення проблем виробництва кормів та практичних аспектів раціонального використання наукового потенціалу інституту для забезпечення потреб галузі тваринництва, а також розробка методичних підходів та інструментарію кон'юнктурних досліджень щодо оцінки конкурентоспроможності інноваційної продукції, яка створюється в інституті, просуванню і реалізації її на вітчизняний та світовий ринки.

Результати досліджень. Маючи багату сировинну базу для виробництва кормів Україна повинна швидко й ефективно трансформувати галузь кормовиробництва, забезпечивши вихід її продукції на світовий рівень, що надзвичайно важливо для аграрної країни з її величезним потенціалом [5].

В умовах світової фінансової кризи, найважливішим завданням переважної більшості агроформувань, що займаються виробництвом кормів є подолання її наслідків, які до останнього часу своїми руйнівними інфляційними процесами негативно впливають на виробництво кормових ресурсів. При цьому, слід зазначити, що кормовиробництво є однією із найбільш ресурсномістких галузей агропромислового комплексу. Адже до його сукупного ресурсного потенціалу входять земельні та трудові ресурси, капітал галузі, які структурно сформовані й охоплюють такі напрямки як виробництво, заготівлю, зберігання, переробку та збут продукції. В цілому вони забезпечують його максимальну віддачу в комплексі “кормова база – тваринництво ” і цим визначають макроекономічні зміни, які відбуваються у державі в умовах глобалізації продовольчої проблеми та вступом України до СОТ.

Реалії сьогодення свідчать про те, що сучасний ринок вимагає конкурентоспроможних розробок у галузі кормовиробництва, що забезпечать споживачеві високий економічний ефект. Неякісна і високовартісна продукція не має майбутнього. Тому, результатом посилення конкуренції є процес підвищення якості інноваційних розробок і зниження їх питомої вартості.

Комерціалізація інноваційної продукції є одним із засобів реалізаційних вимог. Вона забезпечує одержання економічного ефекту

від впровадження наукових розробок у виробництво, розподіл вартості інноваційного продукту між усіма учасниками інноваційного циклу, створення фінансово-економічної бази для подальшого розвитку інноваційної діяльності. Тобто, такий теоретичний підхід дає змогу стверджувати, що трансфер інновацій – це процес руху інноваційного продукту на ринку, який створює умови для постійного якісного оновлення виробництва [4].

Виходячи з цього, актуальним і досить важливим питанням є використання наукових здобутків багаторічної діяльності Інституту кормів УААН, які спрямовані на обґрунтування концептуальних підходів та комплексних заходів щодо удосконалення організаційно-економічного механізму виробництва і використання кормів. Важливість наукових досліджень інституту полягає у проведенні всебічного аналізу багатьох аспектів виробництва і раціонального використання кормів, а також визначення їх перспективних параметрів в умовах ринкової економіки з метою створення трансферу інноваційної продукції і удосконалення маркетингової діяльності.

Проведені кон'юнктурні дослідження щодо визначення попиту на ринку інновацій на наукову продукцію Інституту кормів УААН та її ємності на ринку наукової продукції свідчать про значний його потенціал. Інститут має вагомі напрацювання, які успішно використовуються в різних агроформуваннях України, а також в країнах ближнього і дальнього зарубіжжя.

У плані підвищення конкурентоспроможності інноваційної продукції в галузі кормовиробництва інститут проводить об'ємні патентно-кон'юнктурні дослідження, які ґрунтуються на багаторічній праці інституту над проблемою „Кормовиробництво”, яка має відлік вже понад 35 років. Згідно з вимогами діючого стандарту на предмет конкурентоспроможності інноваційної продукції у порівнянні з вітчизняними та зарубіжними аналогами за основним напрямком діяльності інституту (Кормовиробництво) ведеться кропітка робота по одержанню достовірних результатів проведених патентних досліджень. Тому обов'язково проводиться визначення патентної чистоти на основі статистичної обробки світової патентної документації. Слід зазначити, що за результатами діяльності

Інституту кормів УААН у сфері інтелектуальної власності за період 2006-2009 рр. одержано 33 патенти на винаходи та корисні моделі. Подано 31 заявку на патенти, винаходи і корисні моделі, а також 11 заявок на патенти на сорт.

Інститут кормів УААН, як головна наукова установа з питань кормовиробництва в Україні, спрямовує свою роботу створення моделі інноваційного розвитку цієї галузі. В інституті створена електронна та інформаційна бази даних про закінчені наукові розробки. Запропоновані до реалізації наукові розробки мають попит і перспективу. Тому є впевненість, що вони знайдуть своє місце в більшості агроформувань, які забезпечать високорентабельне виробництво сільськогосподарської продукції.

Висновки. Таким чином, ефективність галузі кормовиробництва та високорентабельне виробництво продукції тваринництва на пряму залежить від впровадження конкурентоспроможних наукових розробок. Ключовою ланкою інноваційного процесу між усіма стадіями інноваційного циклу є трансфер інноваційної продукції. Найоптимальнішим із можливих напрямів розвитку галузі кормовиробництва є інноваційна модель, яка враховує сучасні мотиваційні чинники удосконалення трансферу інноваційної продукції та перехід до інвестиційно-інноваційного типу розвитку.

Бібліографічний список

1. Зубець М. В., Володін С. А. Механізм реалізації моделі інноваційного провайдингу в системі УААН /Вісник аграрної науки. - 2009. - №7. - С. 5-11.
2. Зубець М. В., Саблук П. Т., Тивончук С. О. Інноваційно-випереджувальна модель якісно нового розвитку агропромислового виробництва /Економіка АПК, 2008. - №12. - С. 3-8.
3. Зубець М. В., Тивончук С. О. Розвиток інноваційних процесів в агропромисловому виробництві. – К.: Аграрна наука, 2004. – 192 с.
4. Марчук Л. П. Комерційні аспекти трансферу інновацій в аграрній сфері / Економіка АПК. - 2008. - №9. - С. 25-31.

5. Саблук П. Т. Організаційно-економічні напрями інноваційного переоснащення аграрного виробництва // Утвердження інноваційної моделі розвитку економіки України. Матер. наук.- практ. конф. –К.:НТУУ «КПІ».-С. 313-321.